

'TAALFOUTEN BESTAAN NIET'

Op de bus waarin de spelers van het Belgische elftal tijdens het WK door Rio rondgereden werden, stond met grote letters: *'Verwacht je aan het onmogelijke'*. Die slogan was bedacht door de FIFA. Hij sloeg in, als een bom. De Belgische voetbalbond was woedend en alle kranten spraken er schande van. *Je verwachten aan* is een gallicisme, dus fout. Toch wordt die uitdrukking in Vlaanderen volop gebruikt. Blijkbaar vindt niet iedereen het fout. Hoe kan iets dat gangbaar is toch fout zijn? Bij taalverschijnselen is het goed een onderscheid te maken tussen wat fout is en wat fout genoemd wordt. Fout zijn zinsconstructies die niemand zegt en ook niet kan zeggen. Ik heb nog nooit iemand horen zeggen: *ik hoef veel melk in m'n koffie*, of: *hij heeft gekocht een nieuwe tv*. Zulke zinnen zijn onmogelijk voor mensen die het Nederlands als moedertaal hebben. Hun taalgevoel zegt dat zulke zinnen ongrammaticaal zijn. Dat is hen nooit verteld, ze 'weten' dat gewoon, al lang voordat ze naar school gingen.

Hun hebben gelijk

Maar dan gaan ze naar school en daar krijgen ze te horen dat *hij is groter als z'n zusje* fout is, terwijl ze dat tot dan toe altijd gezegd hebben. *Ik heb 't hen verteld* is op eens ook niet goed meer; moet zijn *hun verteld*. En *hun hebben* zeggen is ongeveer het ergste wat er is, terwijl dat toch door honderdduizenden Nederlanders ge-

bruikt wordt. Ik heb het zelfs gehoord van mensen die het bij anderen veroordelen. *Morgen ik kom* krijgen ze niet uit hun mond, maar met *hun hebben* hebben ze totaal geen moeite. Net zomin als Vlamingen met het al even verwerpelijke *Dat heeft 'm niet geweten*.

Frans is niet fout

'Als je zo'n schilderijtje aan de muur hebt hangen, kun je je aan onheil verwachten', zei professor Filip Raes uit Leuven, en dat vinden sommigen misschien schandelijk, maar het is niet fout, anders kon hij het niet zeggen. Het past ook binnen de grammatica van het Nederlands dat *verwachten* een voorzetsel bij zich heeft. Kijk naar: *ik verwacht van hem een duidelijk antwoord*. Maar ook *verwachten naar* kwam in het Nederlands voor.

Nog verrassender, het zogenaamde gallicisme *zich verwachten aan* of *op (iets)* werd op het eind van de 19e eeuw zelfs door Nederlandse schrijvers gebruikt. Je kunt die uitdrukking fout noemen omdat ze onder invloed van het Frans ontstaan is, maar ze is het niet. Fout zou zijn: *dan je kunt aan onheil je verwachten*, maar dat zegt professor Raes niet, dat kan ie niet zeggen. Taalfouten bestaan niet.

En dan gaan
ze naar school en
daar krijgen ze te
horen dat *hij is
groter als z'n zusje*
fout is, terwijl ze
dat tot dan toe
altijd hebben
gezegd
